

Sosiaali- ja terveysministeriö
kirjaamo@stm.fi

8.11.2016

Nuorten Lääkärien Yhdistys ry:n (NLY) lausunto hallituksen esitysluonnoksesta laiksi sosiaali- ja terveyspalveluiden tuottamisesta

NLY kiittää tilaisuudesta lausua näkemyksensä otsikossa mainittuihin lainsäädäntöhankkeeseen. Esitämme lausunnossamme erityisesti erikoistuvien lääkäreiden asemaa koskevia huomioita.

1. Voidaanko esityksellä kaventaa väestön terveys- ja hyvinvointieroja sekä parantaa palvelujen yhdenvertaistasaatavuutta? Jos ei, niin miten ehdotusta tulisi siltä osin muuttaa?

Nuorten Lääkärien Yhdistys uskoo, että esityksellä voidaan saavuttaa esitetyt tavoitteet – terveys- ja hyvinvointierojen kaventuminen ja palveluiden yhdenvertainen saatavuus – , mutta ainoastaan mikäli terveydenhuoltojärjestelmässä huolehditaan henkilöstön koulutuksesta ja terveydenhuollon tutkimuksesta.

2. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 4 §:ssä säädettäisiin palvelujen saatavuudesta ja saavutettavuudesta. Säännöksen mukaan palvelut on toteutettava väestön tarpeet huomioon ottaen lähellä asiakkaita, mutta säännöksen mukaisten edellytysten täytyessä palveluja voidaan koota suurempiin kokonaisuuksiin. Onko säännös palvelujen saatavuuden näkökulmasta tarkoituksenmukainen?

Kyllä pääosin. Millä kriteereillä arvioidaan, että “koonti suurempiin kokonaisuuksiin” on todella perusteltua? Pieni tuottaja, joka on lähellä asiakasta, voi olla kustannusvaikuttava tuottaja. Tarvitaan laajat laaturekisterit, jotta eri toimijoiden laatua voidaan todenmukaisesti ja reaaliaikaisesti seurata. Tällaisten päätösten tulee perustua tutkittuun tietoon.

Palveluverkon keskittäminen johtaa myös pullonkauloihin erikoislääkärikoulutuksen saatavuudessa. Aluesairaaloiden koulutuspaikkoja ei voida tila- ja resurssiongelmien vuoksi siirtää täysimääräisinä suuriin laajan palvelun sairaaloihin. Tämä hidastaa erikoislääkäriksi valmistumista ja voi siten huonontaa erikoissairaanhoidon palveluiden saatavuutta koko maakunnassa, myös sen keskustaaajamissa. Vaara palveluiden saatavuuden heikentymisestä on erityisen suuri ottaen huomioon monien alojen suuri eläköityminen lähivuosina.

7. Muut vapaamuotoiset huomiot sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislaista.

Maakunta ja terveyspalveluiden tuottajat toimivat järjestelmässä erikoistuvien lääkäreiden kouluttajina. Mielestämme erikoistuvien lääkäreiden koulutukseen voivat osallistua kaikki ne palveluntuottajat (julkinen, yksityinen ja kolmas sektori), jotka täyttävät maakunnan yliopiston ennalta määrittämät laatuksiteerit. Laatuksiteerit tulisivat olla yhtenäiset koko maassa ja tällä pyritään turvaamaan myös kansalaisten yhdenvertaisuus terveyspalveluiden laadussa asuinpaikasta huolimatta.

Haluamme myös tuoda esille, että palveluntuottajan koulutusoikeudet ovat palveluntuottajalle ansio ja viestivät myös laadukkaasta palvelutuotannosta. Potilaalla tulee olla objektiivista tietoa tuottajan

laadusta ja koulutuksen merkityksen tulee näkyä tässä. Tällä voi olla myös vaikutusta potilaan välitessa palveluntuottajan.

41. Miten arvioitte uudistuksen vaikuttavan oman taustaorganisaationne asemaan?

Erikoistuvien lääkäreiden koulutus- ja muu edunvalvonta tulee olemaan jatkossakin erityisen tärkeää, joten Nuorten Lääkärien Yhdistyksen asema on vahva myös jatkossa. Toimiva koulutus on hyvän ja tasa-arvoisen järjestelmän edellytys ja tämän suunnittelussa Nuorten Lääkärien Yhdistyksellä on laaja-alaista kokemusta ja osaamista.

Valmistuvien erikoislääkäreiden osaaminen vaikuttaa keskeisesti terveydenhuollon yleiseen laatuun ja vaikuttavuuteen, siksi haluamme korostaa, että panostukset terveydenhuollossa toimivan henkilöstön koulutukseen (mm. erikoistuvat lääkärit) ovat keskeisiä kaventamaan väestön terveyseroja ja synnyttämään kustannussäästöjä. Koulutusta voivat mielestämme tarjota kaikki laatukriteerit täyttävät palveluntuottajat ja koulutuskorvaus tulee maksaa vain, mikäli laatukriteerit täyttyvät.

45. Yksilöidyt säädösmuutosehdotukset.

Lain pykälässä 43 tulee ilmaista, että annettavan koulutuksen on täytettävä määrättyt laatukriteerit ja että näiden kriteereiden täyttymistä seurataan säännöllisesti, jotta koulutuskorvaus voidaan maksaa. Pykälään 43 § ehdotetaan lisättäväksi lause “**Korvauksen edellytyksenä on, että koulutus täyttää määrättyt laatukriteerit ja että koulutuksen laatua seurataan ajantasaisesti**”.

Helsingissä 8.11.2016

Mikko Keränen
puheenjohtaja
Nuorten Lääkärien Yhdistys